

A Call to

Defend Democracy

10 Priorities for the EU

En uppmaning att försvara demokratin: 10 prioriteringar för EU

Den 6–9 juni 2024 kommer europeiska väljare som representerar nästan 450 miljoner EU-medborgare att delta i valet till Europaparlamentet. Detta val kommer att bekräfta EU:s grundläggande engagemang för demokratiska värden och dess viktiga roll som ett centrum för demokratisk utveckling i en alltmer auktoritär värld.

Demokratin står i dag inför en rad allvarliga utmaningar, både globalt och inom EU:s egna gränser. EU:s institutioner, som är väktare av det mest framgångsrika multinationella projekt som någonsin har försökt upprätthålla värdena demokrati, fred, hållbar utveckling och multilateralism, har ett historiskt ansvar vid denna kritiska tidpunkt.

Vi, ledare från olika länder och samhällsskikt, uppmanar därför EU:s nästa ledare att överväga dessa tio prioriteringar för att placera demokratin, hemma och utomlands, högst upp på den politiska dagordningen i unionen under hela mandatperioden och därefter.

Demokratin är hotad

Det finns gott om bevis för att demokrati är den överlägset föredragna styrelseformen av de flesta människor i världen, som den bästa garanten för mänsklig utveckling och ett levande och pluralistiskt medborgerligt utrymme. Men växande socioekonomiska ojämlikheter, korruption, polarisering, desinformation och den akuta osäkerheten som skapats av klimatkrisen och omvälvande digital teknik har urholkat tillfredsställelsen med demokratiska institutioner i många länder. Denna process har sammanfallit med stora geopolitiska förändringar där inflytandet och djävheten hos vissa auktoritära regimer, liksom samordningen mellan dem, har ökat märkbart.

Den globala försvagningen av demokratin har gått hand i hand med en ökning av globala konflikter, vilket har intensifierat migrationsströmmar, energibrist och handelsstörningar, samtidigt som det har tvingat fram stora försvarsinvesteringar under många år framöver. För de flesta länder i världen – särskilt för EU – har den globala urholkningen av demokratin blivit ett akut hot mot deras säkerhet.

Dessa konvergerande utmaningar har skapat en verklig risk för att EU:s medlemsstater och vissa av dess viktigaste partner under detta globala valår kan få se antidemokratiska politiska aktörer på frammarsch. Detta har redan skett i vissa EU-länder, där grundläggande principer för demokratiskt styre, grundläggande rättigheter och rättsstatsprincipen har försämrats stadigt under flera år. Dessa påtryckningar undergräver inte bara EU:s grundläggande demokratiska värderingar, utan också trovärdigheten i EU:s insatser för att stärka demokratin runt om i världen.

EU som ledare för demokratin

EU har framstått som en global ledare när det gäller demokratiskt stöd. I årtionden har EU:s utrikespolitik främjat demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen på alla kontinenter. I dag är EU och dess medlemsländer den största givaren av demokratistöd globalt. Trots unionens

A Call to

Defend Democracy

10 Priorities for the EU

interna utmaningar när det gäller rättsstatsprincipen anser medborgare runt om i världen fortfarande att EU är en oundgänglig aktör för att försvara universella demokratiska värden, såsom mänskliga rättigheter och ansvarsfull samhällsstyrning. Dessutom har EU:s roll som global normgivare på nya demokratiområden såsom dataskydd, digitalisering och styrning av digitala plattformar och digital teknik (t.ex. artificiell intelligens) ytterligare stärkt dess förmåga att stödja medborgare som kämpar mot autokratisk kontroll. EU har visat en berömvärd aptit på att pröva demokratiska innovationer för att bättre koppla samman sina institutioner med EU-medborgarna och uppmuntra medborgarna att delta i beslutsfattandet i medlemsländerna.

En uppmaning att prioritera demokratin

Att säkerställa starka demokratier i EU:s medlemsstater är grunden för att bekämpa utmaningar som ökad extremism, valpåverkan, spridning av manipulativ information och hot mot journalister. Att värna demokratin på hemmaplan upprätthåller dessutom EU:s legitimitet utomlands. Vi föreslår följande prioriteringar för att bättre upprätthålla demokratin och rättsstatsprincipen inom EU:

1. Integrering av demokrati som ett ambitiöst arbetsprogram i EU:s regionalfonder, jordbrukspolitik och återhämtningsfonder, som alla betjänas av en mer demokratisk union.
2. Utvidga EU:s verktygslåda för att upprätthålla rättsstatsprincipen inom sina gränser och använda den på ett konsekvent, öppet och fullständigt sätt för att skydda EU:s ekonomiska intressen, samtidigt som man fortsätter ansträngningarna för att återknyta medborgarnas kontakt med demokratin.
3. Bevara och stärka Europeiska kommissionens insatser för att bekämpa desinformation, främja mediernas frihet och mångfald genom att stödja journalister och människorättsförsvarare och reglera pengarnas roll i politiken.
4. Sätta demokrati och mänskliga rättigheter i centrum för regleringen och tillämpningen av ny och framväxande digital teknik, och ge bättre tillgång till data för övervakning av experter.
5. Öka stödet till representativa demokratiska institutioner, politiska partier, organisationer i det civila samhället, oberoende medier och medborgardeltagande både inom och utanför EU, bland annat genom mekanismer för att rapportera olagliga restriktioner för dem, och avskräcka sina medlemsstater från lagstiftning och verksamhet som undergräver det medborgerliga utrymmet och de grundläggande rättigheterna.
6. Att ge ansvaret för att stödja demokratin till en EU-kommissionär som har den profil och de demokratiska meriter som krävs och som har tillräckliga resurser för att effektivt kunna fullgöra detta viktiga uppdrag.

Externt förväntar vi oss att EU ska upprätthålla sina grundläggande värderingar när det gäller säkerhets-, migrations-, energi- och handelstryck. Vi förväntar oss att den sätter demokratin i centrum för dessa agendor och erkänner att unionens intressen skyddas bättre i en mer demokratisk värld. Vi uppmanar därför EU att anta följande prioriteringar:

A Call to

Defend Democracy

10 Priorities for the EU

7. Integrera demokrati i sina handels- och investeringsagendor, t.ex. flaggskeppsprogrammet Global Gateway, på ett sätt som är mätbart och bidrar till att visa att demokratin kan bidra till att uppfylla medborgarnas välfärdssträvanden.

8. Prioritera skyddet av valintegriteten i hela världen, bland annat genom att förnya EU:s riktlinjer för valstöd och stärka EU:s valövervakning.

9. Att sätta demokrati, rättsstatsprincipen och de grundläggande rättigheterna i centrum för EU:s frågor i sin nuvarande strävan efter utvidgning ("grunderna först"), eftersom detta är den mest effektiva och beprövade mekanismen för att påskynda anslutningsförhandlingarna och bidra till en faktabaserad debatt om utvidgningen.

10. Att anslå ökade resurser till program och personal som arbetar med demokrati och medborgerligt utrymme, både i EU:s omedelbara granskning och globalt, av principiella skäl och för att en mer demokratisk värld tjänar EU:s bredare säkerhets-, handels- och migrationsintressen.

Med dessa 10 prioriteringar uppmanar vi Europaparlamentets, rådets och Europeiska kommissionens framtida myndigheter att ta tillfället i akt i samband med detta val till Europaparlamentet för att försvara och stödja demokratin som kännetecknet för EU:s existens. Det är bara genom att tillämpa sina grundläggande värderingar som EU kommer att behålla sin trovärdighet som en global förkämpe för demokrati.